

OBECNÝ SPRAVODAJ

DEMANDIČAN

číslo 6

Jún 2012

ročník 2.

Editoriál

Nikdy dopredu nehovorím, že sa to nedá. Byť kategoricky proti niečomu alebo za niečo je povrchný postoj – zbavuje nás totiž potreby premýšľať. Tu leží mnoho otázok k povinnostiam a zodpovednosti na komunálnej sfére, ktorá je podfinancovaná a jej význam pre kvalitu života nie je ani zďaleka dostatočne docenený. Málokto si uvedomuje, aké nesmierne úsilie v dnešných ťažkých podmienkach vynakladajú mestá a obce udržiavajúce verejnú zeleň, čisté ulice a jarky, aby zachovali svoje služby na prijateľnej úrovni. Pri súčasnej situácii, kedy príjmy samospráv nezabezpečujú ani ich základné funkcie, to nie je naozaj ľahké – no dopredu nehovorím, že sa to nedá!

Ing. Attila Kürthy

Soha nem mondom, hogy „ez lehetetlen“. Határozottan kiállni valami mellett, vagy ellen, felületes hozzáállást jelent a problémák megoldásához – megfoszt minket a kényszerből, hogy gondolkodjunk, töprengjünk. Sok a kérdés a községi szférában a köteleltségeket és a felelősséget illetően, mivel az anyagiilag nem fedett, viszont amindennapi élet minősége szempontjából jelentősége a mai napig felbecsülhetetlen. Kevesen tudatosítják, hogy a városoknak, faluknak mennyi erőfeszítésébe kerül a zöldövezet és a tisztaság fenntartása elfogadható szinten. A mostani helyzet szerint, mikor az önkormányzatok bevétele még a legalapvetőbb dolgokra sem elég, ez tényleg nagyon nehéz - de nem mondom, hogy lehetetlen.

Ing. Attila Kürthy

Slávnostné stávanie mája

- DEMANDICE 2012

Tradície, tradície, tradície...zachovajme kultúru našich predkov!

Zo správy z roku 1255 sa dozvedáme, že v Achene (Nemecko) stavali stromy na 1. mája, na Turíce a na Jána **pred kostol, radnicu, pred domy popredných mešťanov a všeobecne vážených osôb ako prejav úcty a žičlivosti**. Odtiaľ už nebolo ďaleko k myšlienke postaviť máj aj pred dom obdivovaného dievčaťa. V 15. storočí bolo **postavenie mája znakom váž-**

„Máj, máj, máj zelený,
pod oblôčkom sadený...“

neho záujmu o dievča, ba za určitých okolností mohlo nadobudnúť právny význam. Svedčí o tom rozhodnutie cirkevného súdu v Čechách, ktorý roku 1422

uznal právoplatnosť manželstva na základe sľubu lásky a vernosti a postavenia mája. Neskôr nadobudli máje u nás diferencovaný význam:

- v prvom prípade postavil mládenec máj len tomu dievčaťu, o ktoré sa uchádzal;
- v druhom boli máje spoločným darom mládenčov, všetkým dospelým dievčatám obce;
- tretí variant bol ten, že máj dostalo síce každé dievča, no ak malo svojho mládenca, jej máj bol iný ako tie, ktoré boli kolektívnou pozornosťou mužskej mládeže.

Už si ani nepamätáme, kedy stavali posledný máj v Demandiciach. Nezabúdajme na tradície a zvyklosti našich predkov. Ten krásny pohľad na vztýčený máj vyvolal v mnohých z nás pocit šťastia a radosti. Toto šťastie umocňoval radostný spev našich detí, pre mnohých azda prvá účasť na takejto spoločenskej akcii.

starosta

Pozvánka na 2. obecné slávnosti v Demandiciach

Obec Demandice organizuje 2. obecné slávnosti v dňoch 20., 21. a 22. júla 2012, t.j. piatok, sobota a nedeľa.

Bude pripravený bohatý program od najmenších až po našich najstarších spoluobčanov.

PROGRAM V KOCKE:

PIATOK:

So začiatkom o 20.00 hod. vystúpenie hudobnej skupiny **UNITED z Maďarska** v priestoroch amfiteátra za domom kultúry.

SOBOTA:

14.00 hod. oficiálne otvorenie obecných slávností s úvítaním novorodených detí, odovzdaním cien pre jubilantov a iné...

V sobotu vystúpia: **Adam Ďurica** zo superstár, hudobná skupina **EXIL, Flour Tomi** z HU, **A két Zsvány** z HU, retro **DISCO**. Až do rána zábava v podaní **TRIO BÉLA** a **JÁ** z Demandíc. Počas obecných slávností bude pripravený **motorový paragliding na výhliadkové lety, atrakcie pre deti a dospelých s bohatým občerstvením**.

NEDEĽA:

10,00 hod. slávnostná omša – amfiteáter za domom kultúry

13,00 hod. začiatok futbalového turnaja s názvom „**Memoriál Jána Kmet'ka**“ **podporený Nitrianskym samosprávnym krajom**.

Po celú dobu obecných slávností bude sprístupnená v priestoroch domu kultúry fotogaléria z tvorby a archívu JUDr. Milana Ukropa Csc., pod názvom **Demandice Ako sme žili...**

Uznesenia z 8. riadneho zastupiteľstva OZ – 24. 4. 2012

PLNENIE UZNESENÍ Z 8. Riadnej OZ zo dňa 24.4.2012

Uznesenie OZ obce Demanďice č.26/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.5 a.): Schválenie úpravy rozpočtu za I. štvrťrok 2012 OZ obce Demanďice

SCHVALUJE

úpravu rozpočtu nasledovne: príjmová časť sa navýši o sumu 70 € a výdavková časť sa zníži o sumu 104 € za I. štvrťrok 2012.

Uznesenie OZ obce Demanďice č.27/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.5 b.): Určenie finančného limitu pre úpravu rozpočtu.

Diskutovali: Ing.Šaróková, MUDr. Horváth, starosta obce, Rybošová, Ing.Šumichrast.

OZ obce Demanďice

SCHVALUJE

finančný limit pri úprave rozpočtu pre starostu obce vo výške do 2 500 €.

Uznesenie OZ obce Demanďice č.28/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.5 c.): Určenie platu starostu obce

OZ obce Demanďice

SCHVALUJE

v zmysle ust. § 8 a. Zákona č.253/1994 Z.z. v právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov a s poukazom na ust. § 11 od.4 písm. í) Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obecne zastupiteľstvo určuje plat starostu podľa ustanovenia § 5 ods. 1 : navýšený o 15 % v sume 1790 € (v hrubom). Presný výpočet tvorí prílohu č.1

Uznesenie OZ obce Demanďice č.29/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.6: Schválenie VZN č.2/2012 o určení výšky príspevku na činnosť školy a školských zariadení.

OZ obce Demanďice

SCHVALUJE

VZN č.2/2012 o určení výšky príspevku na činnosť školy a školských zariadení vo veciach územnej samosprávy v zmysle § 6 ods.1 zákona č.369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 6 ods.2 zákona č.596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Uznesenie OZ obce Demanďice č.30/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.7: Schválenie Dodatku č.2 k VZN č.2/2011 (prevádzkový poriadok MF ihriska)

Diskutovali: Rybošová

OZ obce Demanďice

SCHVALUJE

Dodatok č.2 k VZN č.2/2011 (prevádzkový poriadok MF ihriska)

Dodatok č. 2 k VZN č.2/2011 tvorí prílohu č. 3

Uznesenie OZ obce Demanďice č.31/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.8: Správa o previerke Okresnej prokuratúry vo veci zákonosti prijatých VZN v roku 2011

OZ obce Demanďice

BERIE NA VEDOMIE

upozornenie Okresnej prokuratúry podľa § 28 ods.1 zákona č.153/2001 Z.z. o prokuratúre vo veci previerky VZN č.1, VZN č.4 a VZN č.6 obce Demanďice prijatých v roku 2011.

Uznesenie OZ obce Demanďice č.32/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.8: Správa o previerke Okresnej prokuratúry vo veci zákonosti prijatých VZN v roku 2011

OZ obce Demanďice

RUŠÍ

VZN č.1 o Zásadách s hospodárením s majetkom obce Demanďice a mení ho na normatívny akt: Zásady hospodárenia s majetkom obce Demanďice v nezmenenom znení.

Uznesenie OZ obce Demanďice č.33/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.8: Správa o previerke Okresnej prokuratúry vo veci zákonosti prijatých VZN v roku 2011

OZ obce Demanďice

SCHVALUJE

VZN č.6/2011 s dodatkom č.1 o príslušné ustanovenie v zmysle ustanovenia § 18 ods.1 písm. j / zákona č.131/2010 Z.z. o pohrebníctve a upravuje podmienky vstupu prevádzkovateľa pohrebnej služby na pohrebisko nasledovne: prevádzkovatelia pohrebnej služby majú vstup na pohrebiská obce Demanďice povolený so súhlasom vlastníka pohrebiska v čase od 08.00 do 20.00 hod., po dohode s obstarávateľom pohrebu.

Príloha č.1 k VZN č.6/2011 tvorí prílohu č.4

Uznesenie OZ obce Demanďice č.34/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.9: Schválenie nájomnej zmluvy na používanie časti obecného ihriska umiestneného na súkromnom pozemku.

Diskutovali: Ing.Kajas, Vereš, Rybošová, MUDr. Horváth, Ing.Šumichrast, starosta obce.

OZ obce Demanďice

SCHVALUJE

prenájom parciel č.141 a 142 na ktorých sa nachádza časť miestneho futbalového ihriska, LV č.86 KN-C vo vlastníctve Jána Bisztricz-

kého bytom Demanďice č.6 o celkovej výmere 1709 m² za sumu 200 €/rok za predpokladu prepracovania návrhu nájomnej zmluvy.

Uznesenie OZ obce Demanďice č.35/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.10: Návrh na schválenie ukončenia členstva v združení „Za čisté Dolné Pohronie“

Diskutovali: MUDr. Horváth, Ing. Šaróková, Rybošová, starosta obce.

OZ obce Demanďice

RUŠÍ

Návrh na ukončenie členstva v združení: Za čisté Dolné Pohronie

Uznesenie OZ obce Demanďice č.36/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.11: Návrh na schválenie komplexných služieb MIKONA a vstupu do združenia KVETŇANKA OZ obce Demanďice

SCHVALUJE

vynechať bod č.11 z dôvodu zrušenia návrhu v bode č.10 uznesením č. 35/2012

Uznesenie OZ obce Demanďice č.37/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.12: Schválenie spôsobu efektívneho prevádzkovania budovy Lekárne a ďalšieho prevádzkovania lekárenskej služby v obci.

Diskutovali: Ing.Šaróková, Ing. Šumichrast, starosta obce, Vereš, Rybošová, Ing.Kajas,

Fülöp, Mgr. Fülöpová.

OZ obce Demanďice

POVERUJE

starostu obce zistiť skutočný technický stav predmetnej budovy a na základe výsledkov statického posudku vecne rozhodnúť na ďalšom zasadnutí OZ.

Uznesenie OZ obce Demanďice č.38/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.13: Žiadosti

Žiadosť o udelenie výnimky.

Diskutovali: Ing.Kajas, Vereš, Ing. Šumichrast, Ing.Sirota.

OZ obce Demanďice

ZAMIETA

udeliť výnimku parkovania pre kamión nad 3,5 t na miestnej komunikácii.

Uznesenie OZ obce Demanďice č.39/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.13: Žiadosti Žiadosť o prenájom nebytových priestorov.

OZ obce Demanďice

berie na vedomie

uzavretie zmluvy o prenájome nebytových priestorov v dome služieb vo výmere 25 m² s účinnosťou od 16.4.2012 pre Denisu Cmarkovú bytom Demanďice č.279.

Uznesenie OZ obce Demanďice č.40/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.13: Žiadosti

Žiadosť o odkúpenie pozemkov p.č.5,6 - Ing.Nagy Eugen – Lema Slovakia s.r.o

Diskutovali: Rybošová, Vereš, Ing. Kajas, starosta obce

OZ obce Demanďice

NESCHVALUJE

podľa § 9 ods.2 písm. a) a § 9 ods.8 písm. b) Zákona č.138/1991 Z.z. o majetku obcí v znení neskorších predpisov predaj pozemkov p.č.5,6, ale ponúka prenájom predmetných parciel v hodnote 1 €/m²/rok.

Uznesenie OZ obce Demanďice č.41/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.13: Žiadosti

Žiadosť o prenájom pozemku parc. č.127.

Diskutovali: Ing.Šaróková, starosta obce

OZ obce Demanďice

SCHVALUJE

prenájom pozemku na základe zásad hospodárenia s majetkom obce Demanďice, článok 4 bod. B ods.10 písm.b) pre MUDr.Horváth Františka, trvale bytom Demanďice č.315 v KN-C č.127 o výmere 198 m² v cene 1,01 €/m²/rok (200€ na rok).

Uznesenie OZ obce Demanďice č.42/2012 zo dňa 24.4.2012

K bodu č.13: Žiadosti

Žiadosti o odstránenie závad v soc.bytovkách.

OZ obce Demanďice

BERIE NA VEDOMIE

technický stav soc. bytoviek na základe sťažností nájomcov na adrese Demanďice č.443 a 445 evidované od roku 2008. Obec bude tvoriť fond za účelom opráv a údržby predmetných bytoviek.

Lekáreň vs. lekárenska služba v obci Demanďice

Na 8. riadnom zasadnutí Obecného zastupiteľstva v bode programu č. 12 „Schválenie spôsobu efektívneho prevádzkovania budovy lekáreň a prevádzky lekárenskej služby v obci“ sa Obecné zastupiteľstvo uznieslo tak, že opodstatnenosť bodu programu nebola splnená. Aby nevznikli rôzne podozrenia a dohady pri riešení tejto problematiky, musím verejnou oboznámiť so skutočnosťou a podrobnosťami danej problematiky.

Budova lekáreň bola postavená v roku 1978, čiže vek budovy je 34

rokov. Do údržby lekáreň obec za tie roky investovala minimum, čo potvrdzuje momentálny zlý technický stav predmetnej budovy. Obec na údržbu a rekonštrukciu budovy nemá finančné prostriedky a v blízkej budúcnosti ani mať nebude. Budova lekáreň je jednou z mála budov, ktorú môže obec určitým spôsobom lepšie a efektívnejšie využiť vo svoj prospech. Všeobecná hodnota budovy predstavovala v roku 2010 sumu 71.400,- EUR. Musím zdôrazniť, že 100%-ným vlastníkom predmetnej budovy je obec a ne-

viaže sa na ňu žiadna ťarcha. Budova má rozlohu 430 m² bez suterénnych miestností. Nájomnou zmluvou zo dňa 15.11.1994 a dodatkom zo dňa 25.5.1995 obec poskytla nebytové priestory o rozlohe 120 m² za sumu 200,- Sk na meter štvorcový za rok a priestory kotolne o rozlohe 38 m² za sumu 100,- Sk za meter štvorcový za rok, čo predstavovalo spolu 158 m², sumu 76,90 Eur na mesiac nájmu. Až dodatkom č. 2 k zmluve o nájme zo dňa 27.9.2011 bola na základe Všeobecne záväzného (Pokračovanie na 3. str.)

Lekáreň vs. lekárenská služba v obci Demandice

(Dokončenie z 2. str.)

nariadenia obce č.4/2011 upravená suma nájmu na 10,-EUR na meter štvorcový na rok, čo predstavuje sumu 131,66 EUR na mesiac nájmu. Od roku 1994 obec si nenárokovala na zostávajúcu plochu o výmere 272 m² (bytové priestory, sklady a iné) žiadny poplatok. Rozhodnutím o pridelení bytu zo dňa 13.8.1995, kde obec prideliť byt Mgr. Júlie Váňovej sa účastníci dohody dohodli, že nájomca bytu za užívanie bytu bude vykonávať bežné opravy v byte a bude sa starať o okolie lekárne. Dovoľte mi k hore uvedenému podotknúť a opýtať sa! Prečo sa poskytlí na tie roky a o rokoch pred rokom 1994 ani nehovoriac také výhody? Mali vôbec vedomosť o týchto výhodách ostatní nájomníci – všeobecný lekár, zubný lekár, podnikatelia a občania?

Ďalšou budovou, ktorá v obci chátara a je nevyužitá, je budova zdravotného strediska. Jediným nájomcom je MUDr. Rudolf Oberfranc, ktorý je nájomcom približne ¼ celkovej plochy zdravotného strediska. Predbežným opatrením pri šetrení energií sme ¾ budovy od kúrenia čiastočne odstavili, nakoľko bolo maximálne neefektívne vykurovať prázdnu budovu. Na rozdiel od lekárne sa na túto budovu viaže vecné bremeno s podmienkou zákazu predaja a s podmienkou prenájmu len na zdravotnícke zariadenia. To znamená, že v

predmetných priestoroch nemôžu byť predajne, knižnica, posilňovňa a pod. Budovu zdravotného strediska obec získala od Fondu Národného Majetku. Voľné sú bytové priestory o rozlohe 140 m² a aj nebytové – bývalá detská ambulancia o rozlohe 70 m².

Ak obidve budovy necháme v jestvujúcom stave, budú iba ďalej chátrať a obec príde aj o to málo, čo ešte má. Obe budovy môžeme zachrániť **bez investícií**.

Lekárenská služba sa môže presťahovať do budovy zdravotného strediska do bývalých priestorov detskej ambulancie s ponukou bytu pre lekárnik. Náklady na rekonštrukciu, bezbariérový vchod a zariadenia bude znášať prevádzkovateľ lekárenskej služby – nájomca.

Priestory budovy lekárne sa tým uvoľnia. Budovu predmetnej lekárne bude môcť obec prenajať za oveľa výhodnejších podmienok ako je tomu teraz aj na dlhodobý nájom tak, aby potenciálny nájomca mal záujem o budovu investovať a zastaviť chátranie budovy. Samozrejme aj na prenájom budovy bude vyhlásená verejná súťaž s presne definovanými podmienkami zo strany obce.

Ešte raz mi dovoľte zdôrazniť, že obec nemôže ďalej čakať a nechať obe budovy chátrať! Príjmy do obecného rozpočtu sú nízke a vyhládka do budúcnosti

nie sú vôbec priaznivé na úrovni podielových daní od štátu. Z toho dôvodu bude musieť obec pristúpiť k úpravám miestnych daní a poplatkov s účinnosťou od 1.1.2013. Úprave daní a poplatkov budú predchádzať podrobné analýzy a porovnania pre ich korektné nastavenie.

Otvorením lekárne v centre obce sa zjednoduší prístup pacientov k liekom, či to budú pacienti od zubného lekára a aj pacienti od nášho obvodného lekára a ktokoľvek cestujúci autobusovou dopravou bude mať do lekárne blízko.

Pre porovnanie:

Pri súčasnej prevádzke obidvoch budov je mesačný príjem do obce **210,- EUR** (nájom od obvodného lekára + nájom z lekárne) – budovy naďalej chátrajú.

Po presťahovaní lekárne do zdravotného strediska s využitím bytu v zdravotnom stredisku a s prenajatím budovy lekárne ako celku by bol mesačný príjem približne **1200,- EUR**. (príjem od obvodného lekára, príjem z bytu, a príjem z prenájmu budovy lekárne).

Týmto spôsobom zastavíme chátranie oboch budov a mesačný príjem do obecnej kasy sa navýši približne o 1000,-EUR.

Záverom vám chcem priblížiť moju ponuku **pri pohovore s p. Mgr.Váňovou**.

Po zasadnutí finančnej komisie

som osobne navštívil pani magistru a pohovor s ňou bol naozaj korektný a ľudský. Vysvetlil som dôvod mojej návštevy a ponúkal som v zdravotnom stredisku v centre obce. **(Pozn.:** Vydajňu, alebo pobočku lekárne môže zriadiť iba vlastník lekárne). V tom čase sme mali na obci žiadosť o prenájom nebytových priestorov za účelom otvorenia pobočky lekárne v Demandiciach. Žiadateľ o tieto priestory pani magistru osobne pozná a z dôvodu, že pani magistru pozná klientelu a nebude musieť za prácou dochádzať, ponúkol jej zamestnanie v pobočke lekární, ktorú má záujem u nás otvoriť. Ja som jej ponúkol byt v zdravotnom stredisku (bývalý byt MUDr. Oberfranca). Na záver môjho pohovoru sa p. magistru jednoznačne nevyjadřila.

Na 8. riadnom obecnom zastupiteľstve ju zastupovala dcéra Mgr. Andrea Fülöpová a s našou ponukou nesúhlasí. Ako zamestnávateľka v pobočke lekárne s ponukou zamestnania tiež nesúhlasí. *V budúcnosti si bude musieť vyriešiť svoju bytovú situáciu a na to potrebuje približne 2 roky.* **Pozn.:** Taký istý prísľub dávala p. Mgr. Váňová v roku 2010 predchádzajúceho vedeniu obce.

Jednoznačne, rázne a cieľavedome budem presadzovať záujem všetkých našich občanov, **výhodné pre obec z ekonomického hľadiska so sledovaním verejného záujmu a zachovania majetku obce.**

Starosta

Gyógyszertár és a gyógyszerészeti ellátások községünkben

A8. rendes KT ülés 12. programponja „Effektív gyógyszerészeti szolgáltatások és a gyógyszerteri épület hatékony felhasználásának jóváhagyása„ a falu képviselő testülete szerint nem volt megalapozott. Hogy ne kerüljön sor feltételezésekre és félreértésekre, találgatásokra a probléma megoldása érdekében tájékoztatom kell a nyilvánosságot a való helyzetről és a probléma részleteiről.

A gyógyszerter épülete 1978-ban épült, tehát maga az épület 34 éves. Az épület karbantartására a falu ezalatt majdnem semmit nem költött, ami megmutatkozik a mostani állapotában. Falunknak a karbantartásra, esetleges felújításra jelenleg pénze nincs, és a kilátások szerint a közeljövőben sem lesz. A gyógyszerter épülete egyike a község azon épületeinek, amelyeket jobban és aktívabban használhatna fel. Az épület általános értéke 2010-ben készült értékelés szerint 71 400,- euró volt. Hangsúlyoznom kell, hogy az épület 100 % tulajdonosa a falu, s mint ingatlan - tehermentes. A pinchehelység nélküli alapterülete 430 m². A bérleti szerződés 1994 novem-

ber 15.-én kötöttem, melynek 1995 május 25-én kelt függeléke szerint a 120 m²-nyi nem lakóter bérlete 200 korona/m² a kazánháznak, melynek alapterülete 38 m² bérleti díja 100 korona/m². Tehát a 158 m²-nyi gazdasági helyiségek havi bérleti díja 76,90 euró. A bérleti szerződés második, 2011 szeptember 27-i a község 4/2011 számú általános érvényű rendelete értelmében kelt függeléke alapján a bérleti díj

10 euró / m² lett. Így a gyógyszerter havi bérleti díja ma 131,66 euró. A többi helyiségeért / ami a lakás, raktár stb. / a falu 1994-től nem kért bérletet. A gyógyszerter lakás odaítéléséről szóló határozat szerint, amely 1995 augusztus 3-án kelt és Mgr. Váňa Júlia számára szól a felek abban egyeztek meg, hogy a lakás használatáért a bérlet elvégzi az esedékes javításokat, és gondozni fogja a gyógyszerter környékét.

Engedjék meg, hogy feltegyem a kérdést: Miért volt jogosult ennyi éven át és 1994 előtt a bérlet ilyen előnyökre? A többibérlet-minta körzeti orvos, a fogorvos, a falu vállalkozói és a lakosság - erről vajon tudott?

A következő épület, melynek állaga egyre romlik az egészségügyi központ épülete. Az egyik bérlet MUDr. Oberfranc, aki az épület ¼-ét bérlí. Az energiával való takarékoskodás keretében lépéseket tettünk és az épület ¼ részében nem fűtünk, mivel az felesleges volna. A gyógyszerterrel ellentétben az épületen teher van, mely szerint az nem értékesíthető és nem használható fel másként, csupán egészségügyi célokra. Ez azt jelenti, hogy nem lehet benne üzlet, könyvtár, kondi-terem stb. Ezt az épületet a község a Nemzeti Vagyon Alapból szerezte. Szabad a lakás, amely alapterülete 140 m² és a volt gyermekrendelő, melynek alapterülete 70 m². Ha mindkét épületet hagyjuk a mostani állapotában tovább romlani, a község még azt a keveset is elveszíti, amije most van. Mindkét épület megmenthető a **község befektetése nélkül**.

A gyógyszerészeti szolgáltatás átköltöztethető a volt egészségügyi központ gyermekrendelőjébe s a gyógyszerész számára felkínálható az ottani lakás. A rekonstrukciót és az akadálymentes bejárat elkészítését a bérletnek

kell fedeznie. Nyilvános kiírás alapján bárki lehet a működtető. Ezzel a gyógyszerter épülete felszabadul, és a falu azt érbe adhatja sokkal előnyösebben, mint most, esetleg hosszú távra is, hogy a potenciális bérlő érdeke legyen az épületbe befektetni és annak állagát fenntartani. Természetesen a bérbeadás is nyilvános kiírás alapján, a község szerint pontosan meghatározott feltételek szerint történne. Még egyszer engedjék meg, hogy hangsúlyt helyezzek arra, hogy nincs mire várni és nem szabad hagyni, hogy az épületek tönkre menjenek. A község bevételei alacsonyok s az esély, hogy a jövőben magasabbak lesznek kicsi. Ennek okán 2013 január 1-vel a helyi adók és illetékek átértékelését kell végrehajtunk. De előtte még alaposan elemeznünk kell az adott helyzetet.

A falu központjában megnyíló gyógyszerter közelebb lenne a főorvos és a körzeti orvos pácienseinek és bárkinek, aki autóbusszal közlekedik.

Hasonlítás végett:

A mai helyzet szerint a két épületből a falu havi bevétele 210,- **(Pokračovanie na 5. str.)**

Hospodárenie s majetkom a majetok obce Demandice

Po 18 mesiacoch vo funkcii starostu obce musím konštatovať, že sa s majetkom obce šafáril. Naši občania, či už právnické osoby alebo fyzické osoby, neboli naučení zodpovedne pristupovať k plateniu svojich záväzkov voči obci. Obec si slabo plnila svoje povinnosti v oblasti riadnych a včasných zasielaní výmerov (rozhodnutí), nevedla si presnú evidenciu pohľadávok a tým sa dostala do ťažkostí. Vymáhať sa môžu iba pohľadávky s právnym titulom a nepremičnané pohľadávky.

Ďalšie závažné nedostatky a chyby boli v zanedbaní presnej evidencie a rozpisov skutočnej spotreby energií nájomníkov v nebytových priestoroch vo vlastníctve obce. Nájomníci do roku 2011 platili iba mesačné zálohové platby a obec nekonala vo veci skutočného vyúčtovania spotreby tepla a elektrickej energie na základe celkových vyúčtovacích faktúr od dodávateľských subjektov. Revízie sa robili povrchné alebo vôbec a neoverovalo sa, či spotreba a počet spotrebičov zodpovedá skutočnému stavu. Mesačnými odpismi, presnou evidenciou a podrobnou revíznou správou sa zistilo, že COOP Jednota SD od roku 2006 neoprávnene odoberala elektrickú energiu a to tak, že klimatizačné zariadenia mali napojené mimo podružného merania prevádzky. Tým sa COOP Jednota SD dopustila krádeže a vyčíslená škoda je približne 17 600,- EUR. To sú iba klimatizácie. Mesačné zálohy za spotrebu elektrickej energie COOP Jednota SD Levice platila mesačne 40,- EUR, pričom ich skutočná spotreba bez klimatizácií je približne 400,- EUR mesačne. Každý si vie vyvrať, že koľko obec dotovala COOP Jednotu mesačne, ročne a minimálne 12 rokov späť, keď sa im nevyúčtovala skutočná spotreba. Keď berieme „iba“ 12 ročné obdobie, tak prevádzka COOP Jednota stála obec približne 70 000 tis. EUR t.j. 2.100 000,- Sk.

Ďalším nedostatkom obce bolo zanedbanie a ľahostajný prístup obce k nájomcom v našich sociálnych bytovkách na Čepeku. Nájomníci „starej-prvej“ bytovky, ktorá bola daná do užívania v roku 2007, nemali platné nájomné zmluvy a obec nekonala vo veci vymáhania pohľadávok voči neplatičom. Musela sa vykonať spätná evidencia, vyčíslenie pohľadávok, uznanie dlhu dlžníka a vypracovanie splátkových kalendárov pre dlžníkov a nové nájomné zmluvy. Tie isté kroky musela obec postúpiť aj vo vzťahu k „novej-druhej“ bytovke.

V 80-90-tych rokoch a v ro-

koch do r. 2006 obec zaplatila na právne služby veľmi vysoké sumy v podstate tiež zbytočne, lebo majetky o ktoré sa viedol spor dlhé roky (do r. 2006) na Jančovom Majery predchádzajúci pán starosta vyriešil „šmahom ruky“. Na bývalom stredisku Jančovho majera už obec vlastní iba zručeniu Jančovho kaštieľa a divokú skládku v časti pod majetkom pána Koreneka.

Do roku 2011 sme nemali založený list vlastníctva na budovu Obecného úradu. Obec musela dať vypracovať geometrický plán a založiť LV. Ďalším podobným príkladom je budova domu smútku, na ktorú tiež nemá obec LV. Toho času je to budova postavená na pasienkoch a obec bude musieť aj túto stavbu zlegalizovať. Do času, kým obec nebude mať list vlastníctva od budovy domu smútku, nemôže žiadať žiadne finančné prostriedky z fondov za účelom jej rekonštrukcie.

Dovoľte mi ešte raz zdôrazniť, že príjmy do obecného rozpočtu

sú nízke a vyhladky do budúcnosti nie sú priaznivé, a to najmä na úrovni podielových daní od štátu. Vzhľadom na ekonomickú krízu, nízky príjem podielových daní od štátu a aj dlh, ktorý sme všetci zdedili ešte v roku 2010 a ktorý je nutné riadne a včas splácať, bude musieť obec pristúpiť k úpravám miestnych daní a poplatkov s účinnosťou od 1.1.2013. Viem, že každé zvyšovanie daní a poplatkov je nepopulárnym opatrením. Preto úprave daní a poplatkov budú predchádzať podrobné analýzy pre ich korektné nastavenie. Ak chceme, aby sme bývali v peknej obci a mali podmienky vytvorené pre obyvateľov také, aby **radi bývali** v Demandiciach, k tomuto kroku budeme musieť

pristúpiť! Každá žiadosť o nenávratný finančný príspevok na revitalizáciu obce, či už z eurofondov alebo z iných zdrojov, sú podmienené minimálne 10%-ným spolufinancovaním obce. Na spolufinancovanie projektov obec musí preukázať svoje finančné zdroje, inak nemôže o ne ani požiadať. Na tieto projekty jednoducho obec musí mať.

Pre ilustráciu uvádzam:

- V roku 2011 obec Demandice zaplatila za vývoz a likvidáciu TKO a separovaný zber spolu 13 000,- EUR. Obec na poplatkoch vyzbiera iba 8 000,- EUR. To znamená, že obec dotuje občanom približne 40%, vrátane divokých skládok, ktoré sme vyviezli v roku 2011.

Tabuľka daní a poplatkov v okolitých obciach a v okrese Levice:

	Demandice	V.Turovce	H.Turovce	Plášťovce	Domadice
PES	2,990 €	3,350 €	6,700 €	5,000 €	3,500 €
ODPAD	8,000 €	10,950 €	8,300 €	10,000 €	10,000 €
STAVBY	0,050 €	0,050 €	0,050 €	0,033 €	0,070 €

A község vagyonával történő gazdálkodás

18 hónapi polgármesterség után konstatación kell, hogy a falu vagyonával nem törődtek nemcsak 2006-ól 2010-ig, hanem előtte sem. Polgártársaink, úgy a vállalkozók, mint a lakosság nem tanulták meg a községgel szembeni felelősségetjes hozzáállást kötelezettségeiket érintően. A község is hiányosan teljesítette kötelezettségét, és a határozatok rendes és időbeni kézbesítését érinti, és a követelésekről sem vezettek pontos nyilvántartásokat. Csak jogilag megalapozott és nem érvényét veszített követelések a behajthatóak.

További komoly hibák történtek a valós energiafogyasztás elszámolásában a falu érbe adott helyiségeiben. A bérlők 2011-ig csupán havi előlegeket fizettek, és a község nem számolta el a bérlőkkel a valódi energiafogyasztást és a fűtést sem. Az ellenőrzések felületesek, vagy éppen semmilyenek sem voltak, nem volt tudható, hogy a fogyasztás és a villanyfogyasztók száma megfelel-e a valósnak. Havi leírásokkal, pontos nyilvántartással és ellenőrzéssel meg lett állapítva, hogy a COOP Jednota SD 2006 óta joggal használta a falu villanyenergiáját, mivel a klímaberendezések a másodlagos mérő kihagyásával voltak a villanyhálózatra csatlakoztatva. Az okozott kár így 17 600,- euró. De ez csak a klíma. Havi előlegként a Jednota csupán 40,- eurót fizetett, miközben a valós energiafogyasztás havi cca 400,- euró. Mindenki utána számolhat, meny-

nyit jelent ez az utolsó 12 év alatt. Ha csupán az utolsó 12 évet vesszük a Jednota a falunak 70 ezer eurójába, tehát 2,1 mill. koronájába került.

További hibák történtek a csepeki szociális lakások bérletét illetően. Az első lakás bérlői / amely 2007-ben épült / nem fizették a bérletet, és a község az adóságot semmilyen módon nem hajtotta be. Nyilvántartást kellett kidolgozni, felmérni az egyes bérlők adóságait, azok elismeréséről szóló nyilatkozatokat kellett kiállítani, meg kellett határozni a részletfizetés szabályait és új bérleti szerződéseket kellett készíteni. Ugyanezeket a lépéseket kellett megtenni a második bérlakást érintően.

A 80-90-es években és 2006-ig a község igen magas jogi díjat fizetett, alapjában véve teljesen feleslegesen, mivel a vagyont, amely bírósági tárgyalások tárgya volt / 2006-ig / a Jancsó Majoron az előző polgármester egy legyintéssel elintézte. Az említett helyen a községé már csak a rogadozó kastély épülete és a Korenek úr birtoka alatti illegális személtelarakat.

2011-ig a község háza épületének nem volt tulajdonjogi lapja. Ennek intézéséhez geometriai ter-

vet kellett készíttetni. További ilyen rendezetlen épület a hullaház. A mai állás szerint az épület legelőn fekszik, tehát ezt is rendezni kell. Addig, míg ez meg nem történik, nem kérhető semmilyen anyagi támogatás semmilyen alapból annak felújítására.

Engedjék meg, hogy még egyszer megemlítsem, hogy a község bevételre csekély, a kilátások a jövő helyzetet, az állami adó felosztását érintően, szintén kedvezőtlenek. A válság, az adóság melyet 2010-ből örököltünk, s amelyet fizetnünk kell, kényszerít arra, hogy ártérkeljük a helyi adókat és illetekeket. Tudom, hogy az adók emelése nem népszerű dolog, ezért alaposan mérlegelni fogjuk a feltételeket. Szép faluban akarunk lakni, s annak feltételeit meg kell teremteni. Minden támogatásért irányuló kérvény feltétele a legalább

10 %-os önfinszázás. Projektekbe kapcsolódni csak anyagi források felmutatásával lehetséges. A fejlesztési tervekhez a falunak pénzre van szüksége.

Példának okáért

2011-ben a község a hulladék elszállításáért 13 000,- eurót fizetett. Az illetekekből csupán 8 000,- euró gyűlt össze. Ez azt jelenti, hogy a község 5 000,- euróval dotálta a lakosságot.

Az adók és illetekek a környező községekben:

	Demandice	V.Turovce	H.Turovce	Plášťovce	Domadice
PES	2,990 €	3,350 €	6,700 €	5,000 €	3,500 €
ODPAD	8,000 €	10,950 €	8,300 €	10,000 €	10,000 €
STAVBY	0,050 €	0,050 €	0,050 €	0,033 €	0,070 €

Gyógyszertár és a gyógyszerészeti ellátások községünkben

(Dokončenie z 3. str.)

euró / bérlet a körzeti orvostól + a gyógyszertár bérlete / - az épületek állaga tovább romlik.

A gyógyszertár átköltöztetésével, az egészségügyi központ lakásának felhasználásával és a gyógyszertár bérbeadásával a havi bevétel 1 200,- euró is lehet / bérlet a körzeti orvostól, bérlet a lakásért és a gyógyszertár épületéért. / Ilyen módon az épületeket megvédjük és a község kasszájába 1 000,- euróval több folyhat be.

Végül szeretném Önöket tájé-

koztatni **Mgr. Váňa asszonynak tett ajánlatomról**

A pénzügyi tanács ülése után meglátogattam a magiszter asszonyt. Beszélgetésem vele nagyon korrekt és emberséges volt. Megmagyaráztam néki látogatásom okát és felkínáltam néki az egészségügyi központ lakását, valamint munkalehetőséget. / Megjegyzés: gyógyszer kiadót vagy gyógyszerári részleget csupán gyógyszerári licenccel – engedéllyel rendelkező egyén nyithat / Ép ekkor a község házában volt egy kérvényt, amely gyógy-

szertári részleg megnyitására szól. A kér-vényező a magiszter asszony személyes ismerőse s mivel tudja, hogy az a klientséket ismeri munkalehetőséget kínált fel számára a gyógyszerári részlegben, melyet nyitni kíván. Én felkínáltam a magiszter asszony számára az egészségügyi központ lakását. / ahol ezelőtt MUDr. Oberfranc lakott / A beszélgetés végén egyértelmű választ nem kaptam.

A KT8. rendes ülésén a magiszter asszonyt lánya, Mgr. Andrea Fülöpová képviselte és közölte,

hogy ajánlatomat elutasítja. A felkínált gyógyszertári alkalmazott posztját szintén nem vállalja. *A jövőben meg kell oldanunk lakás-problémánkat, amelyre két évre van szükségünk* – hangzott el. Megj.: Ugyanilyen választ kapott 2010-ben is községünk akkori vezetője Váňa asszonytól.

Egyértelműen, erőlesen és céltudatosan fogom polgáraink érdekeit képviselni, főleg azokat, amelyek gazdaságilag előnyösek községünk számára, tekintettel a község vagyonának gyarapítására.

Čo sme stihli od februára do mája 2012

Začiatkom roka doručili občania obce na obecný úrad žiadosť vo veci výrubov, vyčistenia a oplotenia obecného cintorína v časti Hýbec a poriadku okolo kostolíka Sv. Heleny. Obec reagovala na túto požiadavku okamžite, zakúpila pletivo, zadovážila betónové stĺpy a zamestnanci obce hneď, ako to počasie dovolilo, začali s prácami.

V spolupráci s občanmi Majera sa nám podarilo za krátky čas zlikvidovať a odviezť nahromadený odpad. Osadili sa betónové stĺpy a nové pletivo v dĺžke približne 370 bežných metrov. Zrekonštruovali sme aj hlavnú vstupnú bránu. V budúcnosti obec plánuje upraviť prístupovú cestu, zaviesť elektrickú prípojku do kostolíka, vykonať hydroizoláciu východnej strany kostola a zriadiť toaletu. Chcem sa poďakovať všetkým za spoluprácu pri zveľadení nášho spoločného majetku a obzvlášť p. Michalovi Novotnému za dodanie betónových stĺpov a firme KOTLINA za zapožičanie vrťacieho zariadenia.

Vzhľadom k tomu, že na Osady už roky nezachádza linka SAD, rozhodol som sa starú a účel nespĺňajúcu čakáreň odstrániť a odovzdať do starého železa. Až po odstránení čakárne mi bolo oznámené, že občania Osady aj naďalej využívajú ako prístrešok pri čakaní na rôzny dovoz tovaru a chleba. Na základe tohto podnetu obec vyrobila a umiestnila na pôvodné miesto nový menší prístrešok s lavičkou.

Vyčistili a oplotili sme aj obecny cintorín v celkovej dĺžke približne

500 bežných metrov. Rozmiestnili sme drevené zberné nádoby na komunálny odpad, nakoľko sa kontajnery nachádzajú od niektorých hrobov ďaleko. Zlikvidovali sme divokú skládku v južnej časti

• Čakáreň – prístrešok na osadách.

cintorína - pri školskom ihrisku.

Zakúpili sme jazdnú AVIU – vyklápač v hodnote 3000,-EUR na splátky. Predpokladám, že pre obec a občanov bude prínosom. S valníkom bol problém previesť piesok, štrk a rôzny iný sypký stavebný materiál, nakoľko sa musel zložiť ručne. Touto cestou chcem občanom ponúkať služby v dovoze alebo odvoze rôznych stavebných a iných materiálov s vyklápačom.

Konečne sa nám podarilo vysporiadať pozemky pod a okolo bytoviek za materskou školou. Konečne preto, lebo proces vysporiadania a dohody bol časovo a odborné zložité.

Pasportizovali sme naše cintoríny a spustili sme na internete vir-

• Výstavba nového oplotenia – cintorín Hýbec.

tuálny cintorín, kde môžu občania kedykoľvek nahliadnuť prostredníctvom internetu. Pasportizáciou sa zjednodušila práca s evidenciou so zmluvami a celkový pre-

• Likvidácia odpadu na obecnom cintoríne.

hľad hrobových miest.

Zakúpili sme nový účtovný program URBIS. Taktiež uľahčí celkové účtovníctvo a evidenciu záväzkov a pohľadávok obce. Tento program spolupracuje s údajmi z katastra nehnuteľností, uľahčí prácu pri výpočtoch a rozhodnutiach v skutočných a priznaných výmeroch daní z nehnuteľností.

Pripravili sme projekt na výstavbu chodníka a lávky cez po-

tok Búr pri ceste 1. triedy I- 75 v smere od hlavnej križovatky na Nové Zámky. Po schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok z výnosu Ministerstva financií sa budú tieto práce realizovať.

V spolupráci s klubom seniorov sme požiadali finančné prostriedky z nadácie ORANGE na rekonštrukciu priestorov Barossovoho kaštieľa. Z týchto prostriedkov plánujeme vytvoriť priestor pre našich seniorov s odkazom na zachovanie kultúr našich predkov. Priestor by ponúkal možnosti oddychu v spojení s výstavou starožitných predmetov a galérie.

Vo februári začalo konanie vo veci investičného zámeru Západoslovenskej energetickej na výstavbu nového prívodu elektrickej energie a transformátorovej stanice v časti obce Hýbec. Tomuto rozhodnutiu predchádzali sťažnosti občanov o neúnosných poklesoch napätí v sieti.

Na plenárnom zasadnutí futbalového klubu dňa 9.3.2012 došlo k zmenám na postoch prezidenta, trénera a tajomníka FK. Novým prezidentom klubu sa stal p. Marián Berkeš, prezidentský post vymenil za trénerský p. Peter Barát a vedúcim mužstva sa stal p. Róbert Šaróka. Treba podotknúť, že k zmenám dôjde aj po ukončení sezóny a to v prípade postupu, alebo aj v prípade, že sa nepostúpi do 2. súťažnej triedy.

Záverom chcem podotknúť, že priebežne sa udržiava poriadok, či už sú to verejné priestranstvá, jarky a všetko to, čo prispieje ku krásne a čistote obce ako celku.

Mi mindent tettünk februártól májusig

Az év elején lakosaink fák kivágását, a hébeci temető és templom körüli kerítés kitisztítását, új kerítés készítését kérvényezték. A község a kérelemre azonnal reagált, kerítésdrótot vettünk, oszlopokat szereztünk s amint az időjárás megengedte, megkezdtük a munkákat. A hébeciek segítségével rövid idő alatt sikerült a felgyülemlett hulladékot eltávolítani. Rendbe hoztuk a bejárati kaput és mintegy 370 folyó méteren kerítést készítettünk. A közeljövőben a templomhoz vezető utat szeretnénk rendbe hozni, valamint a templom keleti oldalát izolálni, villanyt vezetni be és toalettet helyezni el. Mindenkinek köszönetet szeretnék mondani a közös vagyunkunk védelméért tett munkákért, főleg köszönöm Novotny Mihály úrnak és a KOTLINA farmnak a beton oszlopokat, valamint a fűróberendezés kölcsönzését.

Mivel Osadyban már régen nincs buszközlekedés, úgy döntöttem, hogy az öreg buszmegállót a vasgyűjtésbe vitetem. Csak annak eltávolítása után tudtam meg, hogy

az ottani lakosok különböző célokra használták azt, főleg mikor a kényérre és egyéb árura vártak, szolgált jól az időjárás viszontagságai ellen az öreg buszmegálló. Ezért egy kisebb, fedett, paddal is ellátott megállót készítettünk az öreg helyére.

Kitisztítottuk és bekerítettük a falu temetőjét 500 m hosszú kerítéssel. Fából készült ládákat helyeztünk el a temető több pontján, mivel a konténerek több sírtól igen messze voltak. Likvidáltuk az iskolai játszótér melletti szeméttlerakatot is.

3000.- euróért, részletekre használt AVIÁT vettünk. Feltételezem, hogy mint a falu, mint a lakosaink részére jól használható lesz. A másik teherautónk fő hiányossága az volt, hogy a szállított anyagot kézzel kellett róla lerakni. Ez úton kínáлом fel az újonnan vett autó szolgáltatásait polgártársaink részére, főleg építőanyag szállításra.

Végre sikerült elintézni az óvoda mögötti telkek tulajdonjogát - időben és szakmailag is bonyolult

folyamatnak bizonyult.

Felkerült a netre a virtuális temetőnk, így bármikor megtekinthető. A passzportizáció elvégzésével könnyebbé vált a sírhelyek nyilvántartása.

Új könyvelői programot vásároltunk URBIS néven. Szintén megkönnyíti a követelések és a számlák nyilvántartását, nem beszélve arról, hogy az ingatlan nyilvántartásra rákapcsolódva egyszerűsödik az ingatlanadó áttekinthetősége és a határozatok elkészítése. Érsek-Újvár irányában a patakon keresztül vezető híd tervét készítettük el. A pénzügyi minisztérium térítésmentes támogatásával szeretnénk a hidat megépíteni.

A következő terv buszmegállók építésére készült községünkben. A Nyitrai Önkormányzat LEADER tervezetéből szeretnénk finanszírozni az Ipoly – Hont társulás keretében.

Az idősök klubjával karöltve anyagi támogatásért folyamodunk az ORANGE alapítványhoz, melyből a Baross kastély termet

szertnénk felújítani. A felújított termekben elődeink kultúrájának védelme érdekében kiállításokat szeretnénk szervezni és kultúráltszórakozási lehetőséget biztosítani.

Februárban beruházási terv előkészítését kezdtük az energetikai művekkel karöltve. A tervezet új transzformátor állomás, valamint villanyvezeték elkészítését tartalmazza a faluhoz tartozó Hébecen. A lakosok több ízben panaszkodtak a hálózati feszültség csökkenésére, amely állandó gondokat okozott.

A futballklub plenáris ülésén 2012. március 3-án változásokra került sor az elnöki, edzői és titkári poszton. Az új elnök Berkeš Marián, az új edző Baráti Péter és a csapat vezetője Šaróka Róbert lett. Meg kell említeni, hogy a szezon végén ismét változásokra kerül sor magasabb osztályba lépés esetén, vagy ha a csapat nem lép a 2. osztályba.

Végül szeretném megjegyezni, hogy folyamatosan rendet tartunk községünkben, érteve ez alatt a közterületeket, árkokat és mindent megteszünk, hogy falunk tisztább és szebb legyen.

Nová posilňovňa v obci

Vďaka aktivitám mládeže obce v spolupráci s obcou a základnou školou sa podarilo premiestniť obecnú posilňovňu do nových zrekonštruovaných priestorov v budove školskej jedálne na poschodí. Obecná posilňovňa bude sprístupnená občanom na základe dohodnutých prevádzkových podmienok s presne určenou prevádzkovou dobou. Zodpovední za prevádzku posilňovne si určia spôsob a formu hospodárenia, ktorú predložia na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Mládež do rekonštrukcie

a premiestnenia investovala iba z vlastných zdrojov a poďakovanie patrí nadšencom: Roman Štutika ml., Gábor Benko, Matej Šimončíč a tím, ktorí zapožičali svoje zariadenia do obcej posilňovne. Obec bude v rámci svojich možností túto aktivitu podporovať. Klub môže byť súčasťou FK a STK Demanič (futbalového a stolnotenisového klubu). Ďalšie informácie o prevádzke posilňovne a o jej otvorení budú zverejnené na webovej stránke obce.

▲ Oprava strešnej krytiny nad posilňovňou.

▲ Búracie práce – spojenie dvoch miestností do jedného celku.

▲ Generálne opravy náčinia a ich farbenie v priestoroch Ekosystému.

„Chlieb náš každodenný daj nám dnes...“ sa mnohí kresťania modlíme v modlitbe „Otčenáš, ktorý si na nebesiach...“. Pritom si možno ani neuvedomujeme význam prvej vety, ktorú som uviedol na začiatok tejto mojej úvahy. O to viac, že jej význam, by patril na zamyslenie nie len kresťanom, ale každého človeka, nech vynáva akékoľvek náboženstvo, alebo je neverec.

Informácie, ktoré sa pred nedávnom objavili v elektronických médiách, ale aj v periodickej tlači, sú varovným signálom v oblasti potravín, potravinovej bezpečnosti a sebestačnosti. Dôvod veľmi sporadický: Správa, ktorú vydal európsky parlament (EP) a jej zákonodarcovia, šokovali zverejnením výsledkov štúdie, že sa v 27 členských štátoch EU ročne „vyprodukuje 179 kg potravinového odpadu na jedného obyvateľa EU“. Je naozaj uvedené číslo na zamyslenie v čase, keď vo svete zomierajú hladom tisíce ľudí žijúcich na našej planéte.

K tejto neblahej štatistike patrí i Slovenská republika. Potravinový odpad-potraviny, ktorý neskončujeme priamo potravou, ale aj ako znehodnotený skladovaním, po záruke a pod. predstavuje 2452 ton denne. Na každého obyvateľa, bez rozdielu veku včetně dojčiat, je to denne 0,50 kg. Ak to vynásobíme 365 dňami 185,50 kg ročne na obyvateľa. Viac ako je priemer EU. Len tak pre ilustráciu to predstavuje 185,50 kg jedno kilové chleba. Premietnutie v Eurách presne 185,50 Eur. ročne vyhodí jeden Slováčik niekde do kontajnera. V týchto prepočtoch by sa dalo pokračovať v do nekonečna u rôznych potravín.

Keď som už spomenul, ten náš chlieb každodenný, nemyslel som len v tomto prípade naozaj na smidku, či krajec chleba, ale aj ďalšie potraviny, od tých živočíšnych (mäso, mlieko) a z nich vyrábané produkty.

Toto číslo predstavuje 13 kusov kráv, alebo 56 ošípaných vo váhe 120 kg za deň resp. 49,0 ton pšenice, teda 10,0 ha pri priemernom výnose 5 ton z jedného hektára. A tak by som mohol prepočítavať koľko je to ďalších rastlinných a živočíšnych produktov.

Je naozaj tá kríza, v tej starej Európe, na Slovensku, ale aj v EU v taká, ako sa o nej píše?

Ak to premietnem do štatistiky, tej Európskej konkrétne EU, či tej našej Slovenskej, situácia

v zabezpečovaní denných potrieb človeka-do ktorej patria na prvom mieste potraviny- tie ktoré konzumujeme- presnejšie z nich mnohé nezkonsumujeme je naozaj šokujúca. Sme konzumentmi, ktorí tieto potravinové články ráno, na obed, večer, ale aj mimo týchto „periodických jedáckych“ návykov nezkonsumujeme, ale znehodnocujeme. Tie putujú do kuka nádob, odpadových kontajnerov. Niekedy, keď tieto „zberne“rozneho odpadu sú plné, mnohé potraviny z nich sa len tak pohodene vedľa v igelitkách či iných obaloch. Potom

sa čudujeme, že v Tatrách pri ľudských obilich ich konzumujú medvede. Z kontajnerov, ale aj z tých voľne pohodených. Bodaj by tých Tatranov neohrozovali, keď im dávame príležitosť nás ohrozovať a im sa nažrať.

Príčin tohto stavu nie až tak veľa. Niekedy dôvod tohto zla je v odhade našich „očí“ preto, že dosť často nejeme podľa potrieb svojho tela, žalúdka, ale ako som už spomenul očami. Prečo očami?- to asi každý pochopí. Len pre ilustráciu. Dostaneme sa niekde na recepciu, rekreáciu, zájazd, k „švédskym stolom“ ale i doma pri rodinnom stole trebárs pri rôznych oslavách obložených rôznymi dobrotami. Koľko z týchto dobrôt, ktoré si na tanier naložíme sa vracajú nezkonsumované do odpadového koša? Tiež možno viac ako je tých 0.50 kg uvedených v tej priemernej neblahej „dennej norme“ hodeného do odpadu u jedného obyvateľa EU, teda i nás v našej republike. Mój subjektívny názor, že vlastne nejeme, ale nech sa nikto neurazí „žerieme, čo nám oči vidia“. Do tejto skupiny, aby sa niekto neurazil mnohokrát zaradujem aj sám seba, svoju rodinu. Možno u mužov to nie je zlovyk, ale u žien dosť pravidelnosťou, že po výdatnej večeri zákuskami a inými dobrotami, „zlom spaní v noci“ stúpame ráno na váhu a čudujeme sa, že sa tie „čísla na váhe“zvyšujú. Veď ako sa prejedáme, tak nám stúpa váha nášho tela. Potom sa čudujeme, prečo sa nám nedá zapnúť sukňa, nohavice, či golier na košeli.

Na tejto neblahej štatistike sa podieľajú i obchodné reťazce, i samotní výrobcovia, ktorí po uplynutí dátumu minimálnej tr-

vanlivosti (DMT) znehodnocujú, v mnohých prípadoch vracajú na znehodnotenie dodávateľom, prvovýrobcom rôzne potravinové články. Od chleba, toho každodenného, mäsa, mlieka (samozrejme i výrobky z nich). Ale aj mnoho ďalších potravín. I keď určité druhy z mnohých potravín po dobe DMT by sa dali ďalej konzumovať. Potravinový kódex to nedovoľuje. I v tomto prípade byrokracia a zákony by mohli umožniť i po DMT tieto spotrebovať. Veď napríklad múka, strukoviny, čokoláda, cukor, možno i soľ i zelenina, či

rôzne konzervy niekoľko dní po uplynutí DMT a mnohé ďalšie kategórie potravín nemôžu pri správnom skladovaní ukončení DMT predstavovať pre spotrebiteľa žiadne riziko ohrozenia bezpečnosti zdravia. Koľko ľudí naozaj v hmotnej núdzi- po predložení určitého dokladu od vedenia obce- by bolo vďačné za takéto potraviny v zníženej cene.

V Rakúsku, ale aj v susednom Česku sa predaj po dátume spotreby a minimálnej trvanlivosti takýto obchod sa pre občanov realizuje. I na Slovensku boli zriadené takéto predajne. Smernice, ktoré práve vymysleli politici-ludia, čo nevedia čo je hlad, tomu zabraňujú nezmyselnými zákonmi a vyhláškami.

I v tomto prípade platí to staré porekadlo, že: „sýty hladnému neverí“, ale i jeden biblický výrok: „Varuj sa falošných prorokov“. A tých je aj na Slovensku dosť. O škodlivosti a neviem čoho, prečo ich konzumácia je nie možná. Ale keď sa zvolenie nemožno počuť, že to bude inak ako doteraz i v týchto prípadoch. Na jednej strane tých čo sa chvália ako to „zabezpečujú, či zabepečia a na strane druhej tých čo hovoria ako by to malo byť a ako by to zariadili oni. Aj o predchádzajúcom odstavci sa spomínalo v minulosti o takýchto predajniach. Ale čo už „sľuby sa sľubujú a.....“ . Tak to bolo, bude, možno aj ostane.

Keď už píšem o tom chlebe, o Slovensku. Odvetvie, prvovýroby od mäsa po zrno, z ktorého sa ten chlieb vyrába vo väčšine, na pultoch je ťažko nájsť niečo čo by malo napísané: „Vyrobené na Slovensku“. A tak jeme kurčatá z ďalekej Číny vykrmené možno premysleným

odpadom (jedného času sa v tlačí objavila správa, že drvenými pneumatikami). Rajčiny obraté ešte nezozreté, ktoré dozrievajú po ceste, alebo v nejakom chladiacom boxe. O takýchto produktoch by som mohol napísať celú stranu. Poľnohospodárstvo v produkcii, v zamestnanosti vo výške dennej mzdy je v porovnaní z inými odvetviami na poslednom mieste. Škoda, preto, že toto odvetvie, nám pred niekoľkými rokmi závidel celý svet, v podstate sme v potravinovom odvetví boli sebestační a ešte mnoho produktov sa exportovalo. Odvetvie, kde po rokoch mnohé stavby pripomínajú zrúcaniny hradov Beckov, Strečna i mnoho ďalších. Ale aj zarastené záhrady, viniče, zlikvidované sady. I preto, že život s pôdou,

so zrnom, z ktorého sa vyrába ten „naš chlieb každodenný“ si akosi nevážime. Osobne si myslím, že nám nie je tak zle, aby nebolo ešte horšie. Aj v tom, čo do úst položiť. Ak už nebude čo, potom budeme možno klčovať zarastené vinohrady, sady, rýľovať záhrady, kde namiesto čerstvej zeleniny je dnes anglický trávnik. Ako to robili naši predkovia niekde na Americkej préríi, keď ich hlad vyhnal za more. A tí čo sa vrátili s troškou dolárov, z poza toho mora, tie investovali do pôdy. Lebo si uvedomovali, že ak chce prežiť tak len ak si kúpi kúsok „Zemi živiteľky“ ale niekde na Dolnú zem, kde odchádzali celé rodiny, aby získali kúsok zeme, dorobili si ten chlieb každodenný..

Keď som už moju úvahu začal chlebom, tým každodenným, nedá mi i toto zamyslenie ukončiť jednou myšlienkou, ktorú pred nedávnom v Roľníckych novinách vyjadril prof. Žilka z Poľnohospodárskej univerzity v Nitre na margo situácii v odvetví, kde sa tá smidka, či krajec chleba dorába.

„Jedna z príčin, že situácia v našom poľnohospodárstve je taká aká je, spočíva práve v tom, že o jeho osude často rozhodujú tí, ktorí chleba nikdy nedorábali a sú iba jeho konzumentmi“.

Osobne si myslím, že tieto slová nepotrebnú ďalší komentár. Nepoviem nič nové, keď napíšem, že mnoho tých čo nás riadia videli pšenicu, kravu, len z asvaldovej cesty, po ktorej preleteli autom sto kilometrovou rýchlosťou. Potom sa nečudujme, že vyše 50 % potravín je z dovozu a tie naše-napr. zelenina hnije niekde na poli.

Josef Nemčok

Zamyslenie týchto dní

STK Demandice

Súhrn sezóny 2011-2012

Mužstvo STK Demandice sa v tejto sezóne v 1. triede OSST Levica umiestnilo na peknom 7. mieste zo ziskom 43 bodov. Vyhrali sme deväť zápasov v troch sme uhrali remízu a v desiatich stretnutiach sme súperovi podľahli. V tejto sezóne nastúpilo 12 hráčov z 15 ktorí sú na súpiske. Najúspešnejší bol v tejto sezóne Ladislav Csernyansky, ktorý mal 85,23% úspešnosť. Počas rozbehutej sezóny nás posilnil Štefan Gonda, ktorý ešte viac zlepšil výkony mužstva. Cieľom do budúcej sezóny je hrať v strede tabuľky a začať pracovať s novými mladými hráčmi.

Školská olympiáda - Olympijská pochodeň – športom za zdravím

Bol to pre nás vzácnny deň, keď sme na školskom dvore prevzali olympijskú pochodeň a pripojili sa k olympijskému duchu Posolstva XXX. letných olympijských hier, ktoré sa budú konať v Londýne. Školskou olympiádou sme šírili ideu kalokagatie, čo je harmonický rozvoj telesnej zdatnosti a ducha, ktorú začali šíriť starovekí Gréci. Predstavovala dosiahnuteľný ideál: krásne a zdatné telo sa dalo vypestovať gymnastikou a atletikou, duševná krása vzdelávaním sa v umeniach a vedách. Starovekí Gréci boli a sú vzorom už stáročia a záleží len na nás, ako starovekú olympijskú myšlienku budeme podporovať. V tento nádherný slnečný deň sa na našej škole konala školská olympiáda, kde sa udeľovali zlaté, strieborné a bronzové medaile a vavrínové vence. Olympijská pochodeň prešla našou obcou v sprievode detí a žiakov našej základnej a materskej školy. Olympijská hymna sprevádzala olympijskú pochodeň. Predstavitelia mesta Šahy - p.primátor Ing. Ján

Löwy a členovia olympijského výboru Mgr. František Révesz slávnostne odovzdali olympijskú pochodeň našej pani riaditeľke Mgr. Vieri Poliakovej, ktorá ju odovzdala do rúk žiakov - olympionikov. Mesto Šahy odovzdalo olympijskú pochodeň mestu Lučenec.

Malé zamyslenie: Bolo by veľmi dobré, keby duch olympionizmu a súťaživosti držal našu mládež v športovom duchu a eláne dlhšie obdobie. Dnešná doba je charakteristická tým, že mládež má čoraz menej pohybu, čo sa prejavuje na slabej vytrvalosti v športových výkonoch, na zvyšovaní hmotnosti mládeže. Skúsme sa zamyslieť, kto spraví počas týždňa niečo pre svoje zdravie? My dospelí si povieme, veď sme unavení z práce, čo by sme ešte mali spraviť!? Ale jedna zásada platí v každej rodine. Ak dieťa nevidí príklad zo strany svojich rodičov, nebude to presadzovať ani ďalej. Veľký tlakom na nás, najmä na deti, vyvíjajú supermarkety, ktoré ponúkajú rôzne dobroty ľahko konzumovateľné pri televízii,

či počítači. A tie vládnu svetom a s nimi aj dobroty. Skrytá, ale bohatá energia, zjedol som a nie som nasýtený, ale práveže žalúdok mám naštartovaný. Škoda len, že ovocie a zelenina idú do úzadia.

Ale niet krajšieho pocitu, ako keď človek spraví niečo pre seba. Napríklad: zacvičiť si, zabehnúť si, prejsť aspoň pár km na bicykli. Kto ten pocit nepozná, nech to vyskúša. Nenechá vás na pokoji, bude vás hnať pokračovať v tom veľkom diele, ktoré ste začali robiť konečne pre seba, pre svoje zdravie, pre zdravie celej rodiny. Buďme vzorom a príkladom pre svoje deti!

Mládež vo veku 16 rokov a vyššie sa začína športovo organizovať. Svoje plány začínajú naplňovať. Držím im palce, aby vo svojich zámeroch vydržali, ale hlavne zotrvali, aby si našli systém, zaviedli poriadok a v prvom rade **disciplínu**, ktorá je v športe prvoradá. Faním nadšencom a hlavne tým, ktorí začali svoj sen naplňovať.

Mgr. Viera Poliaková
Riaditeľka ZŠ s MŠ

Spoločenská rubrika

Narodili sa

Maxim Kolík
11.03.2012

Laura Dobisová
20.03.2012

Jakub Čonka
04.04.2012

Opustili nás

Štefan Koval
+ 1.05.2012,
vo veku 78 rokov

Margita Kurucová
+ 8.05.2012,
vo veku 91 rokov

DEMANDIČAN

– regionálny štvrťročník prinášajúci informácie zo života obce pre širokú verejnosť. **Zodpovedný redaktor:** Ing. Attila Kürthy, **Tel.:** 0367420240 • **E-mail.:** starosta@demandice.sk • **Vydavateľ:** samospráva obce Demandice č. 236, 935 85, **Tel.:** 0367493121. Za obsah a jazykovú stránku reklamných textov redakcia nezodpovedá. Redakcia sa nestotožňuje

so všetkými uvedenými názormi v publikovaných článkoch a vyhradzuje si právo na úpravy rukopisov. **Evidenčné číslo:** EV 4250/11 • **Preklad:** Ing. Milka Šumichrastová.